

demnitate și, în cele din urmă, uitat. O altă șansă de a ieși din tot acest anonimat nu-mi vine în minte decât „evadarea tăcută” de care vorbea în jurnalul său o distinsă doamnă...

Teatrul Act – Ambasadorul de Thomas Hürlimann. Regia: Theodora Herghelegiu. Cu: Marcel Iureș, Mircea Albulescu, Valeria Seciu, Constantin Drăgănescu, Gabriel Coveșeanu, Tudor Smoleanu. Data lecturii: 26 martie 2002.

Sonata lui Kroetz

Franz Xaver Kroetz este un autor aproape necunoscut la noi, dar cu mare influență în dramaturgia anilor '70 din Germania. Regizoarea Anca Maria Colțeanu și traducătorul – de această dată – Victor Scoradeț au adus pentru prima oară textele lui Kreutz pe scena Teatrului Act în spectacolul-lectură *La noroc*. Ana Maria Moldovan și Coca Bloos interpretează pe rând emoțiile, amărăciunea și dorințele a două femei care doresc să ia viața de la capăt. Prima este o tânără țesătoare, cu un copil, necăsătorită. Povestea ei se derulează într-o călătorie cu trenul, într-o zi de duminică. O zi în care se instalează în lumea lor libertatea, zi în care copilul își poate vedea tatăl. O zi în care amintirea tatălui devine laitmotivul supraviețuirii acestei femei. Tatăl este isteț, o să le cumpere o casă frumoasă și poate vor locui cu toții chiar, dacă el are momentan angajamente de familist în altă parte. El este persoana care trebuie să plece, de care întreabă toată lumea, cu responsabilități de tătic și nimic mai mult. Femeia știe că nu poate răbufni niciodată, pentru faptul că trebuie să își păstreze serviciul. Dar respectul pentru ceilalți o ajută să parcurgă această umilință și cu un pic de demnitate, pe care rar o mai întâlnești în zilele noastre. Ana Maria Moldovan este potrivită în rolul femeii simple, care își cunoaște foarte bine clasa socială din care provine, motiv pentru care nu se lasă totuși călcată în picioare. Răzbate printr-o forță uimitoare, printr-un limbaj aproape proverbial, printr-o înțelepciune populară. Are transparență și inocență chiar dacă rostirea textului aduce mai mult cu un stadiu preliminar lecturii la masă.

Coca Bloos este *doamna Ruhsam*, care la cei 70 de ani ai săi hotărăște că a sosit

vreamea să se mute într-un azil de bătrâni. Despărțirea de casă, de agoniseală, nu mai este un sim-plu concediu, ci un exercițiu al minții și sufletului înspre tot ceea ce odată i-a aparținut, înspre ceea ce-i este scump, ce are valoare sentimentală, și cu care a avut de-a face o viață-ntreagă. O interpretare pe măsura talentului acestei actrițe atât de convingătoare, mai mult decât o simplă lectură, un joc ale cărui simple argumente sunt renunțarea, amintirea și timpul. Personajul ei trebuie să plece, să se acomodeze, să se obișnuiască și apoi să facă orice pentru a nesocoti trecerea timpului. Chiar dacă într-un azil sunt atât de mulți bătrâni la un loc... Ultima noapte petrecută acasă se prelungește la nesfârșit, ca un ritual, la fel cum se prelungea duminica țesătoareii.

Spectacolul și dramaturgia lui Kroetz nu presupun cazuri nerezolvate, întâmplări uimitoare sau întrebări fără răspuns. Este mai degrabă o lungă sonată a unor oameni simpli, puternici, care nu pot lua nimic cu ei când pleacă, călți în inocența lor aparentă, al căror destin se poate întâlni oricând cu al nostru. Și mă întreb cât de ușor sau cât de greu este să știi că nu poți să iei de partea ta decât memoria lucrurilor. În mica discuție pe tema spectacolului care s-a înfiripat mai târziu, Coca Bloos, într-un fel, mi-a răspuns: „Trebuie să pui punct și să treci în partea cealaltă; după aceea, dacă mai poți, mai alergi...”

Teatrul Act – La noroc după Franz Xaver Kroetz. Regia: Anca Maria Colțeanu. Cu: Coca Bloos și Ana Maria Moldovan. Data premierei: 27 mai 2002.